

Vastaus Keskustan valtuustoaloitteeseen 2.6.2025 Ruoveden kunnan hallintosäännön päivittämisestä

Kunnanhallitus 11.08.2025 § 185
42/12.03.00/2025

Keskustan valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 2.6.2025 valtuustoaloitteen, jossa esitetään hallintosääntöä muutettavan, että

- 1) Kunnanhallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimukset samat kuin vaalikelpoisuus kunnassa.
- 2) Lautakuntien paitsi tarkastuslautakunta puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien kelpoisuusvaatimukset sama kuin vaalikelpoisuus kunnassa.

Voimassa olevan Ruoveden kunnan hallintosäännön luku 2 § 2 mukaisesti kunnanhallituksen jäsenet valitaan valtuutettujen joukosta. Valtuusto voi päättää, että kunnanhallitukseen kuten Ruoveden kunnan voimassa olevassa hallintosäännössä on päätetty.

Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitusvastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta ja kunnan henkilöstöpolitiikasta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan, sopimushallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Kunnanhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvää yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista.

Edelliseen viitaten, että kunnanhallituksen jäsenet valitaan valtuutettujen joukosta puoltavat seuraavat näkökannat:

Edustuksellisuus:

Valtuusto valitsee kunnanhallituksen jäsenet, ja näiden tulisi edustaa valtuuston tahtoa. Kunnanhallituksen jäsenen ollessa valtuutettu hänellä on suora linkki kuntalaisten valitsemaan valtuustoon ja sen asettamiin tavoitteisiin.

Kunnanvaltuutetut ovat suoraan kuntalaisten valitsemia vaaleilla, joten heillä on vahva demokraattinen mandaatti. Jos kunnanhallituksen jäsenet ovat myös valtuutettuja, he edustavat suoraan kuntalaisten tahtoa hallituksen päätöksenteossa.

Lisäksi, mikäli vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen olisi sama kuin vaalikelpoisuus kunnassa, voisi johtaa tilanteeseen, jossa kunnanhallituksen jäsenen mandaatin poliittinen legitimeetti näyttäytyisi heikompana. Tästä voisi johtua myös epäilyä onko jäsenellä mahdollisesti puutteita kokonaiskuvassa tai valtuuston tahtotilan ymmärtämisessä.

Päätöksenteon sujuvuus:

Kunnanhallitus valmistelee asiat valtuustolle, ja kunnanhallituksen jäsenen tulisi ymmärtää valtuuston toimintatapoja ja tarpeita. Valtuuston jäsenenä toimiminen auttaa ymmärtämään näitä asioita ja parantaa päätöksenteon sujuvuutta saman henkilön toimiessa

molemmissa elimissä, hänellä on parempi kokonaiskuva päätöksenteosta ja sen toimeenpanosta.

Valtuutetun ja kunnanhallituksen jäsenen toimet koskevat kunnan kaikkea toimintaa, ja heidän tietojensaantioikeutensa on laajempi kuin muiden luottamushenkilöiden. Tässä kontekstissa voi syntyä ongelmia tiedon käytön osalta, mikäli kunnanhallituksen jäsen ei olisi valtuutettu.

Valtuuston ja kunnanhallituksen välinen yhteistyö:

Valtuuston ja kunnanhallituksen välinen yhteistyö on avainasemassa kunnan toiminnan kannalta. Valtuuston jäsenenä toimiminen kunnanhallituksessa helpottaa näiden kahden toimielimen välistä kommunikaatiota ja yhteistyötä, mikä puolestaan edistää kunnan tavoitteiden saavuttamista.

Yhteenvetona vaikka kuntalaki sallii kunnanhallituksen jäseneksi myös ei-valtuutetun henkilön, käytännössä tämä voi aiheuttaa haasteita hallinnon toimivuudelle, luottamukselle ja päätöksenteon läpinäkyvyydelle.

Paljolti samat näkökohdat puoltavat Ruoveden kunnan voimassa olevassa hallintosäännössä luku 2 § 4 muotoilua, että valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettu.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Toni Leppänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus 1) merkitsee edellä esitetyn tiedoksi ja 2) esittää asian edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto katsoo asian aloitteena loppuun käsitellyksi
Päätös	Kunnanhallitus päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Jakelu	Valtuusto